

NAIT SOEZ'N

Opinieblad voor studerend Groningen sinds 1972 - Jaargang 49 - Nr. 3 - september 2020

De fabel van
de vrije wil

Verraders

Ik haalde mijn
helixpiercing
er na 8 maanden
weer uit

Discover Weekly

De albums die
je de afgelopen
tijd gemist hebt

Waarom zou je
op *Mars* willen
wonen

Interview met Frits Hofstra

Hoofredacteur aan het woord

Huurlingen

Oorlogvoering is krap tweehonderd jaar de zaak van een nationale overheid, met soldaten die worden gerekruteerd om onder de nationale vlag te gaan vechten voor ’s lands eer en glorie. De Fransen waren hier de eerste in: met hun *levée en masse* werden tienduizenden Fransen opgeroepen om voor de idealen van de revolutie te strijden. Vóór de Franse Revolutie kwamen koningen, hertogen (en wie ook maar genoeg geld had) aan hun soldaten door ze in te huren. Het maakte weinig uit waar iemand vandaan kwam, want de hoogste bieder bepaalde aan welke kant van een conflict zou worden gevochten.

In het Italië van de late Middeleeuwen en vroege Renaissance – grofweg 1300 en 1500 – was het helemaal een rommeltje. De legers van die staatjes werden aangevoerd door een *condottiere*, tenminste, zolang aan diens eisen kon worden voldaan. Er zijn genoeg voorbeelden van *condottieri* (mèt hun huurlingenlegers) die tijdens gevechten overliepen naar de tegenstander, toen duidelijk was geworden dat ze daar meer betaald konden krijgen. Hun reputatie van onbetrouwbaarheid kostte hen uiteindelijk de kop, naast het feit dat ze gevechten ‘winnen’ door middel van omkoping en zelf helemaal niets deden op het slagveld. Oorlogvoeren en geld – Italianen hebben daar een interessante verstandhouding mee.

In de Groningse studentenpolitiek kom je soms zulke huurlingen tegen. Studenten die het ene jaar in het bestuur van de ene organisatie zitten en het volgende jaar in dat van een (heel) andere club. Studenten die een indrukwekkend CV opbouwen, hoewel de affiniteit met de eigen standpunten en achterban marginaal tot afwezig is. Studenten die met alle geweld de hoogste bereikbare functies bemachtigen, maar zoveel onmin veroorzaken dat collega’s een bittere nasmaak aan hun jaar als bestuurder overhouden. Studenten voor wie het eigen ego uitgangspunt is voor de koers die de vereniging moet varen en naar wie de rest zich maar moet schikken. Studenten die geen blijvende nalatenschap achterlaten maar louter denken aan hun eigenbelang. Ikke, ikke, ikke, en de rest kan...

Ja, je komt ze wel eens tegen. Misschien zijn het ook maar avonturiers of ontdekkingsreizigers die zich oriënteren op wat het leven voor hen in petto heeft. We gaan immers allemaal op ontdekkingsreis tijdens ons leven. Daarover gaat deze editie van *Nait Soez’n*. Lees verder om erachter te komen wat er voor jou te ontdekken valt...

Veel leesplezier!

Colofon

De *Nait Soez’n* is sinds 1972 een onafhankelijk opinieblad voor studierend Groningen. Het is een uitgave van de Groninger Studentenbond (GSb).

REDACTIE

Christiaan Brinkhuis (hoofredacteur),
Carlo Baalhuis, Caroline Brinkhuis, Matthias Luijks,
Misha Mans, Nico Wessels, Simone Broekman,
Sybolt Friso.

VORMGEVING / ILLUSTRATIES

Lydwe van Westen

REDACTIEADRES

Muurstraat 16, kamer 17/18
9712 EB Groningen
050 363 4581
redactie@naitsoezn.nl

ACQUISITIE

Adverteren in de *Nait Soez’n*?
Mail naar extern@groningerstudentenbond.nl

DRUKWERK

Scholma, Bedum

LID WORDEN

Wil je lid worden van de GSb, de behartiger van studentenbelangen in Groningen? Dan kan dat via naitsoezn.nl/lid-worden/ of via groningerstudentenbond.nl/lid-worden

DONEREN

Draagt u de Groninger Studentenbond een warm hart toe? Word dan donateur! Kijk op groningerstudentenbond.nl/donateur-worden

In deze Nait

04

DOOR CARLO BAALHUIS

Waarom zou je op Mars willen wonen

08

DOOR SIMONE BROEKMAN

Ik haalde mijn helixpiercing er na 8 maanden weer uit

12

DOOR SYBOLT FRISO

De albums die je deafgelopen tijd gemist hebt

18

DOOR MISHA MANS

De fabel van de vrije wil

06

DOOR MATTHIAS LUIJKS

Verraders

11

DOOR NICO WESSELS

Discover Weekly

16

DOOR CAROLINE BRINKHUIS

De paradox van niet meer roken maar wel drinken

Elke Nait

19

DOOR CHRISTIAAN BRINKHUIS

INTERVIEW MET FRITS HOFSTRA

“Het brengt zingeving om lid te zijn van de GSb”

23

DOOR MARINUS JONGMAN

Bestuur aan het woord

WAAROM ZOU JE OP MARS WILLEN WONEN

Op 30 mei 2020 stuurde SpaceX, het ruimtevaartbedrijf van Elon Musk, een bemande raket de ruimte in. Met ongeveer 27.000 kilometer per uur sjeesden NASA-astronauten Douglas Hurley en Bob Behnken door de dampkring richting hun eindbestemming, het *International Space Station* (ISS). Voor het eerst in de geschiedenis van de mensheid is het een commercieel bedrijf dat mensen naar de ruimte bracht. Een bijzondere gedachte, omdat er eigenlijk (nog) weinig commerciële te vinden is in de ruimtevaart. Ondanks dat we in de afge-

lopen 70 jaar veel gepresteerd hebben in de ruimte, staat de ruimtevaart nog steeds in de kinderschoenen. Daardoor zijn de kosten hoog en de opbrengsten in euro's nihil. Daarbij leg ik de nadruk op euro's, want de verdiensten van de ruimtevaart zijn op wetenschappelijk gebied natuurlijk van onschatbare waarde. Dat ruimtevaart veel geld kost, blijkt uit het feit dat Tesla en PayPal, beide ondernemingen van Musk, bijna failliet zijn gegaan ten gevolge van de financiering van diens ruimtevaartprogramma. *"How do you make a small fortune in the rocket industry? You start with a large one"*, aldus Musk.

Nu wordt er natuurlijk verschillend gedacht over Musk, maar persoonlijk ben ik het eens met zijn visie. De (commerciële) ruimtevaart draait niet om euro's, maar om de toekomst en uiteindelijk het overleven van de mensheid. Musks ultieme goal is een interplanetaire beschaving. Een interplanetaire beschaving houdt in dat het voor mensen mogelijk is om te wonen op en te reizen naar verschillende planeten. De eerste grote stap is het bouwen van een basis op de maan en de planeet Mars. Dit heeft allemaal een hoog sciencefiction-gehalte, maar als alles volgens plan gaat is het binnen nu en vijftig jaar de werkelijkheid. Als we dan nog vele jaren verder in de

toekomst kijken is het plan om van een interplanetair, naar een interstellair en uiteindelijk intergalactische beschaving te groeien.

Je kunt je afvragen waar het allemaal goed voor is. Waarom zou je een basis op de maan willen bouwen? Waarom zou je op Mars willen wonen? Er is daar toch niets? Bovendien kost het miljarden euro's en zijn de risico's enorm. Er zijn op zijn minst twee belangrijke redenen waarom de uitbreiding van de mens naar andere planeten een zo belangrijk topic is. Het is in de eerste plaats de aard van het beestje. Sinds mensenheugenis heeft onze soort een sterke drang om uit te breiden of te veroveren (tot zelfdestructieve gevolgen aan toe). Kijk maar naar de geschiedenis, waarin tal van veldslagen hebben plaatsgevonden ter verovering van bepaalde gebieden. Deze gebieden hadden vaak belangrijke grondstoffen of waren strategisch van belang voor de bouw van nieuwe vestingen. Kijk ook naar ontdekkingsreizigers die met hun schepen de oceanen overstaken op zoek naar onontdekte delen van de wereld en andere beschavingen. Deze ontdekkingsdrang heeft onder meer geleid tot de vondst van het Amerikaanse continent, destijds genaamd 'de nieuwe wereld'. Met de ruimtevaart doen wij in feite niets

anders dan voorheen, al is het op een wat ruimere schaal. Onze nieuwe wereld is een andere planeet. Onze ontdekking van een andere beschaving is (hopelijk) de vondst van buitenaards leven. Daar waar onze voorouders met hun schepen de oceanen trotseerden, doen wij dat nu met onze raketten en satellieten in de ruimte.

Een tweede, misschien wat treurige, reden dat de mensheid op zoek is naar een tweede thuis is het feit dat de aarde ons niet voor eeuwig kan huisvesten. Door het steeds groter wordende aantal mensen dat gebruik maakt van de grondstoffen van de aarde, zullen deze steeds sneller uitputten. Het is overigens een arrogante gedachte om te stellen dat Moeder Natuur het gaat verliezen van de mensheid. Het is eerder andersom het geval. Wanneer de mensheid te veeleisend wordt, zal Moeder Natuur dit probleem zelf oplossen. Het aantal natuurrampen zal toenemen of de uitbraak van pandemieën zullen er voor zorgen dat de mensheid op grote schaal wordt uitgeroeid. Dan hebben we het nog niet eens gehad over externe factoren, zoals het inslaan van een mega-asteroïde, laat staan de capaciteit van de mensheid om zichzelf te vernietigen. Kortom: reden genoeg om op zoek te gaan naar een tweede thuishaven. Een andere optie

is het beperken van de bevolkingsgroei hier op aarde. Vind daar echter maar eens een goede en tevens humane oplossing voor.

Zoals gezegd vindt de bouw van bases op de maan en Mars binnen nu en vijftig jaar plaats. We mogen van geluk spreken dat we in een tijd leven waarin dit allemaal mogelijk is. We staan aan de wieg van iets heel bijzonders. Tegelijkertijd is het natuurlijk balen dat we een interplanetaire beschaving in onze levens niet meer gaan meemaken of er moet

iets worden uitgevonden waardoor we langer, al dan niet, eeuwig kunnen leven. Dat heeft echter een hoog sciencefiction-gehalte.

TEKST CARLO BAALHUIS

Reden genoeg om op zoek te gaan naar een tweede thuishaven

Dit heeft allemaal een hoog sciencefiction-gehalte, maar als alles volgens plan gaat is het binnen nu en vijftig jaar de werkelijkheid

Verraders

Een van de dingen die ik de afgelopen jaren heb ontdekt is hoeveel verraders onze samenleving telt. Een van de schokkendste dingen in het leven is verraad. Het menselijk leven is lijden. Het lijden laat zich simpel scheiden in twee categorieën. Ten eerste tragedies; het lijden dat een noodzakelijk deel is van het leven, zoals de dood. Ten tweede; niet noodzakelijk lijden, zoals verraad en leugens. Hoe verschrikkelijk tragedies ook zijn, verraad is erger, het is niet nodig en ons vertrouwen is beschaamd. Verraad komt zowel groot als klein. Kleine dingen, zoals liegen over het koekje dat je gepakt hebt, je CV opleuken en dergelijke. Grote voorbeelden van verraad; vreemd gaan, wat Judas deed, wat Ephialtes deed (de Griekse verrader bij de Slag bij Thermopylae) wat Quisling in

Noorwegen deed, Mussert in Nederland en een overheid die onschuldige mensen naar vernietigingskampen stuurt. Dit alles is verraad. Verraad is zwaar voor de mens. Het ontwricht relaties, gezinnen en hele samenlevingen. Soms komen mensen verraad niet te boven.

Door het verraad van Ephialtes verloren de Grieken de slag van de Perzen. Gelukkig voor de vrije wereld werden de Perzen later wel verslagen door de Grieken. Leonidas, zijn Spartanen en vele andere Grieken zijn wel afgeslacht door toedoen van Ephialtes. Nederland is na de oorlog hersteld, maar vele onschuldige mensen hebben het leven gelaten. Verraad kenmerkt zich door het ontkennen van een evidente waarheid in een handeling. Binnen een relatie ben je trouw; je

bent loyaal aan je landgenoten en een overheid beschermt haar burgers of het nu Perzen, Grieken, joden, moslims of christenen zijn. Dat maakt niet uit. Ieder mens weet dit, blank (of wit), zwart (of gekleurd), geel (dit mag nog wel?) of blauw (door te veel inname van zilver).

Een kenmerkend onderdeel van al mijn bijdragen tot op heden is het benoemen van verraad. In al mijn stukken staat de zinsnede: saneren kun je leren, dit is waar overheden of universiteiten geld verspillen. Dit is verraad aan de burgerij, die geplukt wordt door de staat en in tegenstelling tot de ultrarijken, is de burgerij gebonden aan een locatie. De ultrarijken en grote bedrijven zijn niet gebonden aan een locatie - het woord multinational legt dit gegeven bloot - en kunnen eenvoudig belasting ontduiken. Een universiteit is voor onderzoek en onderwijs. Het is geen baantjesmachine voor bureaucraten noch een plek waar mensen beoordeeld zouden moeten worden op ras of geslacht (bijdragen in de Nait jaargang 48 nr. 2 en jrg. 49 nr. 2) . De beste wetenschappers naar de top!

Sommige leugens zijn onbedoeld. Men weet niet dat men liegt. Mijn bijdrage over de misvatting dat kinderen niet gemakkelijk meerdere talen tegelijk kunnen leren is hier een voorbeeld van (zie Nait jrg. 48 nr. 3). Mensen verkondigen graag prietpraat. Dan lijken domme mensen slimmer. Ik hoop dat mijn stukken in het afgelopen jaar hebben bijgedragen aan jouw vermogen om daar doorheen te kijken. Dit soort gemeenplaatsen houden de verdere vooruitgang van de mensheid tegen. We moeten ons eigen spreken, schrijven en verstaan vrij houden van dit soort dwalingen. Deze dwalingen zijn namelijk een schending van de evidente waarheid dat spreken, schrijven en verstaan de waarheid behoren te dienen.

Onze elite verraadt ons zodat ze lekker carrière kan maken

Veel kwalijker zijn de mensen die willens en wetens een evidente waarheid verdraaien. Het doel van politiek is het dienen van de mensen die deel uitmaken van een gemeenschap. Dit is een evidente waarheid. Helaas denken onze politici er anders over. Dat heb ik niet zelf bedacht. De voormalig minister Ronald Plasterk (PvdA) liet in een interview met *de Volkskrant* doorschemeren dat Frans Timmermans (ook PvdA) louter voor zijn carrière in de Tweede Kamer zat. Hij weigerde een half jaar ook maar enig werk te doen tot hij het woordvoerderschap buitenlandse zaken had. Timmermans heeft over Plasterk gezegd (volgens Plasterk): ‘Jij bent een echte *problem solver*’. Ik citeer uit het interview: ‘Dat bedoelde hij kritisch. Ik had de houding van een bèta: we hebben een probleem, we maken het zo klein mogelijk en lossen het op. Maar in de politiek, als je op meta-niveau kijkt, kun je ook zeggen: wees blij, koester dat probleem! Maak het groter. Dan kun je er nog jaren plezier van hebben!’ Dit is verraad. Onze elite verraadt ons zodat ze lekker carrière kunnen maken. Dat allerlei wijken steeds minder leefbaar worden maakt niet uit. Dat de lonen amper stijgen, dat kun je koesteren. Dat kun je groter maken. Dat is onze politiek. Nu begrijpen we waarom de problemen in de samenleving niet worden opgelost. Jammer voor de ouderen

in de uitgekleden bejaardentehuizen. Zuur voor de junks en daklozen. Balen voor de vrouwen die op straat niet veilig zijn. Jammer voor de studenten met een studieschuld. Een groter deel van de bevolking in schuldknechtschap met hypotheek en studieschuld, alsof dat in de VS zo goed werkt.

Vooruitgang! In Nederland is volgens het CBS het aantal huishoudens met een laag inkomen stagnerend. Weer een zetel erbij! Gelukkig voor de politicus! Dit is een probleem dat je kan koesteren! Dat is weer een paar jaar auto met chauffeur voor de eurocommissaris! VVD of CDA of misschien PvdA? Stem vooral op het establishment, die gaan je helpen! Hoe groter het probleem hoe makkelijker ze verkozen worden.

Ten voorbeeld: in de plaatsen met de grootste problemen hebben de politici het vaak het makkelijkst. In Detroit en Chicago kan een Democraat de verkiezingen niet verliezen. Dat deze steden de afgelopen decennia onder Democratisch bestuur zijn leeggelopen maakt niet uit. Dat de criminaliteit enorm is, dat komt door Trump natuurlijk. Dat het merendeel van de kinderen geen vader heeft, komt door racisme. Dat de werkloosheid hoog is... Erg mooi dan worden we herkozen! Als een Republikein er wat van zegt: ‘Dat is een racist, die je wilt

onderdrukken.’ Gaat het establishment deze mensen helpen? Voor wie zitten deze mensen er? Een ding is duidelijk: niet voor de mensen die ze zouden moeten vertegenwoordigen.

Misschien geldt dit alleen voor een klein deel van onze elite en saboteert die het hele systeem. Misschien. Wie weet. Misschien is dit alles vette pech. Pech is natuurlijk altijd een slap excuus. Dit alles overkomt onze elite. Het zijn een soort van slappelingen die zich laten sturen door de tijd. Alsof ze op een trein zitten en ze kunnen er niet af. Dan zijn ze op zijn minst incompetent. Misschien is dit het geval. Misschien geldt dit voor een deel. Wie weet. Ik denk dat het beter is om als ik wil vaststellen wat iemand wil, wat iemands intenties zijn, door te kijken naar de resultaten van iemands handelen en spreken. Kortom, er wordt gekozen om deze problemen in stand te houden. De drie opties zijn: pech, incompetent en verraad. Wie weet het antwoord? Dit navorsen van intenties is altijd speculatief van aard. Ik weet het niet zeker welke van de drie het is, maar het is een van de drie en dat stemt niet hoopvol.

Kortom, houd de overheid zo klein mogelijk, zodat ze zo min mogelijk kan verprutsen. En nogmaals: saneren kun je leren. De overheid zo dicht mogelijk bij de burger, zodat de afstand tussen de burger en de overheid zo klein mogelijk is. Een nieuwe elite - gaat dat helpen? We kunnen niet anders. Maar of het ook langdurig helpt, dat is maar de vraag.

Verraad, dat is nogal een misdaad. Mussert en Quisling zijn na de oorlog terecht gesteld voor hun verraad. Ephialtes werd vermoord. Judas heeft zich uit berouw verhangen.

TEKST MATTHIAS LUIJKS

IK HAALDE MIJN HELIXPIERCING ER NA 8 MAANDEN WEER UIT

HAD IK TE WEINIG GEDULD OF WAS ER MEER AAN DE HAND?

Een helixpiercing (een piercing in het bovenste gedeelte van je oor) leek mij al een tijdje heel gaaf. Ik had momenten dat ik op internet zat te loeren bij welke piercingshop ik hem eventueel kon laten zetten, ik kocht een *ear cuff* om te kijken of ik het ook echt mooi vond staan en ik verdiepte me in allerlei zaken die erbij kwamen kijken. Genezingsperiode, hoe je hem schoon moest houden, dat soort dingen. Er was alleen één ding dat me altijd tegen hield: die naald. Ik kreeg alleen al rillingen bij het idee dat ze eerst een naald in je oor zouden prikken en vervolgens nog met het nodige gepriegel een ringetje in je oor probeerden te wurmen. Om mezelf vrijwillig zoiets aan te doen, dat zag ik niet zitten. Tegelijkertijd wist ik ook dat een helixpiercing laten zetten met een ouderwets schietpistool uit den boze was. Dit kon ervoor zorgen dat je kraakbeen verbrijzelde of dat je een bloemkooloor kreeg. Lang dacht ik erover na om er een te zetten en lang schoof ik het ook voor me uit.

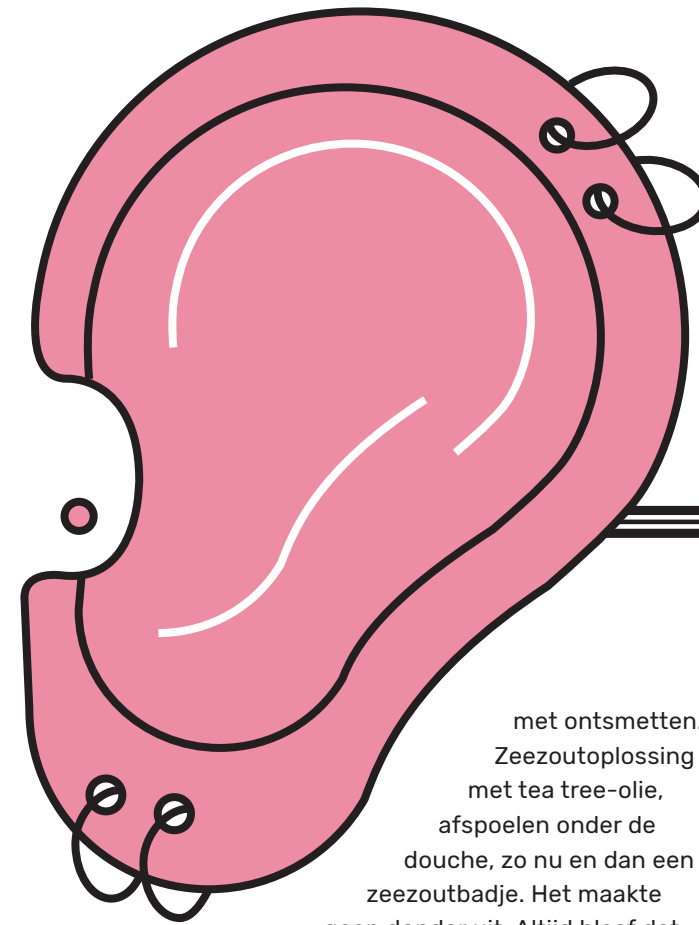
Maar toen was er die dag. Afgelopen zomervakantie ging ik met mijn vriend een dagje naar Deventer en zag ik bij een landelijke juwelierswinkel groot op het raam geplakt staan dat je daar terecht kon voor het laten zetten van een helixpiercing. Uiteraard ben ik toen niet gelijk naar binnen gerend, maar het begon wel weer te kriebelen. Ik besloot bij thuiskomst uit te gaan zoeken hoe dat precies ging en of de juwelier wel een veilige methode gebruikte. Want, schietpistolen, dat kan echt niet. Ik las dat ze een *push through*-systeem gebruikte. Eigenlijk lijkt dit best wel op een schietpistool, maar het is veiliger en steriel. Het was volgens de website van de juwelier bovendien een veilig systeem. Ook hadden de filialen waar het mogelijk was om een helixpiercing te zetten een vergunning van de GGD. Maar, om echt zeker te weten dat het veilig was, zocht ik natuurlijk wat verder. Zou het tijdens de genezing echt geen problemen opleveren? Kon een kraakbeenpiercing wel echt op die manier gezet worden? Ik bleef zoeken, maar het antwoord leek "ja". Dus een paar weken later zat ik bij dezelfde juwelier in een andere stad van het land om hem daar te laten zetten.

Helemaal blij was ik. Helaas kwam ik kort nadat ik hem had laten zetten al achter enkele gebreken. De verkoopster zei nadat ze hem gezet had dat ik na drie maanden mocht wisselen. Ahum? Drie maanden? Door mijn vele zoeksessies op het internet was ik er al achter gekomen dat de genezing vaak tenminste zes maanden duurt en soms zelfs negen maanden. Shit... zouden ze er daar dan misschien toch niet zoveel verstand van hebben gehad? Ach, de piercing zat en ik was blij, en misschien geneest het wel heel snel.

De eerste paar maanden verliep de genezing ook redelijk rustig. Af en toe was de boel wel een beetje geïrriteerd natuurlijk, maar verder had ik niet veel klachten. Maar daar kwam na drie à vier maanden helaas verandering in. Veel mensen met een kraakbeenpiercing zullen het probleem herkennen, of er in ieder geval over hebben gehoord. Het. Beruchte. Bultje. Voor de mensen die geen helixpiercing hebben: een vochtbultje is een kleine ontsteking die tijdens de genezingsperiode kan ontstaan. Over het algemeen heb je hier weinig last van en is het goed te behandelen, maar bij mij dus niet...

Op een dag zat er eentje onder mijn piercing. Gelukkig was ik niet direct in paniek. Hier kon je nou eenmaal last van krijgen tijdens de genezing en het was dus over het algemeen goed te behandelen. Maar bij mij... ging dat bultje niet meer weg. Of ja, het leek altijd wel weg te gaan, maar hij kwam ook altijd net zo hard weer terug, wát ik ook probeerde. Elke dag ontsmette ik mijn piercing, ik spoelde hem af onder de douche. Ik dipte mijn oor in een zeezoutbadje (erg prettig voor je nek is dat ook).

Op een gegeven moment was ik er zo klaar mee dat ik besloot om een paar weken niks te doen. Misschien dat dat zou helpen. Maar je raadt het al, het hielp niet. Het maakte zelfs geen enkel verschil met de situatie dat ik mijn piercing wel elke dag ontsmette. Toen na een tijdje ook deze methode dus niet leek te helpen, begon ik toch maar weer

met ontsmetten. Zeezoutoplossing met tea tree-olie, afspoelen onder de douche, zo nu en dan een zeezoutbadje. Het maakte geen donder uit. Altijd bleef dat pijnlijke en venijnige bultje terugkomen.

Ik besloot na een paar maanden op internet maar eens op te zoeken of dat normaal was. Ik kwam op verschillende fora wat verhalen tegen van mensen met precies hetzelfde probleem als ik. Steeds dook dat bultje weer op, wat ze ook probeerden. Enerzijds werd ik gerustgesteld, het kon nou eenmaal lang duren, nog even geduld hebben en dan komt het goed. Maar ik kwam ook verhalen tegen waar ik minder vrolijk van werd. Ik las reacties van mensen die al anderhalf jaar een helixpiercing hadden en bij wie die nog steeds niet genezen was. Man, anderhalf jaar nog in de weer met zeezoutbadjes... dat zag ik niet zitten. Maar goed, misschien dat dat bij mij allemaal wel mee zal vallen, nog even geduld, het komt vast goed.

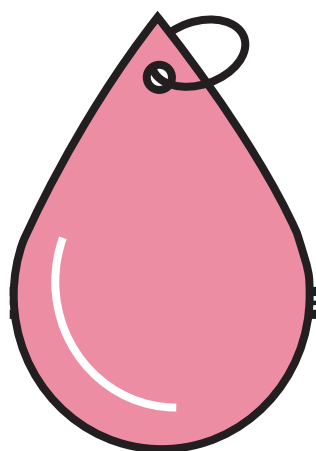
Maar zo'n twee maanden later kwam het nog steeds niet goed. Sterker nog — let op, want hier wordt het onsmakelijk — ik kreeg een onderhuidse bloeding rondom mijn piercing. Ai... en toen was ik het zó zat. Diezelfde dag heb ik (enigszins in een opwelling) contact gezocht met de huisarts. Vanwege de coronamaatregelen was ze alleen bereikbaar via het online zorgplatform mijngezondheid.net. Een paar dagen later kreeg ik het verlossende woord: je kan hem er nu het beste uithalen. Aan de ene kant was ik blij, dit zou betekenen dat ik eindelijk van het gedoe af was. Ik moest het natuurlijk nog steeds wel in de gaten houden, maar het was afgelopen met alle ellende. Tegelijkertijd voelde ik ook een grote teleurstelling, want het zou natuurlijk ook betekenen dat het gaatje dicht zou groeien. Vaarwel helixpiercing. En ik begon toch ook weer te twijfelen. Zou

het niet toch nog één kans geven? Moet ik misschien toch nog wat geduldiger zijn? Geef ik nu niet te snel op? Die gedachten spookten nog enkele dagen door mijn hoofd. Ik ging ook weer het internet op. Was dit niet gewoon normaal? Dit keer werd ik ook niet vrolijker van de verhalen. Er waren mensen bij wie de piercing na drie of zelfs acht (!) jaar nog niet genezen was. Dat is duidelijk dan, als dát mijn voorland wordt.

Ongeveer een week nadat ik contact had gezocht met de huisarts, heeft mijn vriend hem eruit gehaald (zelf durfde ik dit niet goed). Het deed zowel mentaal als fysiek een beetje pijn, maar het voelde vooral als een enorme opluchting. Diezelfde dag leek het bultje al een stuk kleiner te zijn geworden. Het voelde als een soort bevestiging. Dat metalen staafje hoorde niet thuis in mijn oor. Op moment van schrijven zit er nog steeds een klein bultje, maar het wordt elke dag weer kleiner en het lijkt erop dat ik er bijna geen litteken(weefsel) aan over zal houden. Op dit moment heb ik er dus nog geen spijt van gehad, al is het natuurlijk wel heel jammer. Het liefst had ik natuurlijk gewoon een probleemloze genezing gehad.

Je mag na het lezen van mijn ervaring je eigen oordeel vellen. Was ik toch te ongeduldig? Misschien wel. Misschien had ik het toch nog een kans moeten geven. Lag het feit dat ik zoveel klachten kreeg misschien toch aan de manier waarop ik hem heb laten zetten? Of had ik gewoon pech? Misschien beide. Eén ding heb ik ieder geval wel geleerd, of dat *push through*-systeem nou veilig is of niet, ik had me niet per se moeten verdiepen in de veiligheid van het systeem, maar vooral in de ervaringen.

Als je overweegt om een piercing te laten zetten, kijk dan niet alleen maar of de winkel een vergunning heeft en hoe ze hem zetten, lees ook vooral recensies van de juwelier of piercingshop online, en als er niet of maar heel weinig recensies zijn, ga er dan niet heen. Als er vooral heel veel ne-

EEN PAAR LAGEN LATER KREEG IK HET VERLOSSENDE WOORD VAN DE HUISARTS: JE KAN HEM ER NU HET BESTE UITHALEN

gatieve recensies zijn, ga er niet heen. De juwelier waar ik hem heb laten zetten, deed dat toen nog maar sinds kort, voor zover ik begrepen had. En als ik iets meer onderzoek had gedaan, was ik erachter gekomen dat ze er bij die juwelier toch iets minder verstand van hadden dan ik dacht. Zo was het staafje dat ik had laten zetten 0,8 mm dik, terwijl helixpiercingen over het algemeen 1,2 mm dik zijn. Diezelfde juwelier verkocht daarbij bijna alleen maar helixpiercingen met een dikte van 1,0 of 1,2 mm, dus als je je piercing mocht wisselen, kon je niet eens bij diezelfde juwelier terecht. Dat was iets waar ik totaal niet over na had gedacht en waar ik achter kwam toen de piercing al zat. Het is me in die juwelier ook niet verteld. Zou dit komen omdat ze dit zelf misschien ook niet wisten?

De winkels waar je een piercing kan laten zetten zijn in sommige gevallen een beetje hetzelfde als telefoonmedewerkers van de DUO. Ze denken er allemaal verstand van te hebben, maar er zijn slechts enkelen die echt weten hoe het zit. Dus als je van plan bent iets permanent in je lichaam te laten perforeren, kijk dan alsjeblieft wat de ervaringen zijn van mensen die in een bepaalde winkel een piercing hebben laten zetten. Zijn er veel negatieve ervaringen? Zoek dan een andere piercingshop op. Soms kan dat zelfs betekenen dat je ervoor zult moeten afreizen naar een andere stad. Informeer van tevoren desnoods bij de huisarts of de GGD hoe je je piercing tijdens de genezing het beste kan behandelen, er zwerven daarover namelijk een hoop adviezen en theorieën op het internet rond. Zo zegt de een dat je aan je piercing moet draaien na het ontsmetten, zodat de zeezoutoplossing (of wat je ook gebruikt) goed door het gaatje kan stromen, terwijl de ander zegt dat je het wondje hiermee steeds weer opnieuw openmaakt, wat de genezing juist enorm vertraagt. Beide argumenten klinken logisch en beide worden verkondigd door verschillende piercingshops, maar er kan er toch écht maar eentje kloppen. Maar dit is niet het enige tegenstrijdige geluid dat

je hoort. Zo kan je volgens de ene piercingshop je piercing prima schoonmaken met antibacteriële zeep, terwijl de andere piercingshop beweert dat je piercing hierdoor verstopt komt te zitten. Wat klopt er wel en wat klopt er niet?

Houd desnoods van tevoren een soort intakegesprek met de piercer, vraag naar wat hun ervaringen zijn met eerdere klanten en vraag specifiek wat er mis ging bij de klanten die terugkwamen met een ontstoken piercing. Deden zij iets verkeerd bij het schoonmaken en ontsmetten? Of hadden ze gewoon pech? Zo kun jij in ieder geval niet dezelfde fouten maken als je voorgangers.

Misschien dat er bij mij ooit nog een 'herkansingspiercing' komt, want ondanks dat ik nu van alle ellende af ben, vind ik het nog steeds heel jammer. En ik ben ook vooral heel erg benieuwd of het nou lag aan de manier waarop deze piercing is gezet of dat het iets anders was. Voorlopig komt er alleen geen (nieuw) stuk metaal meer in mijn oor, misschien dat ik het over een paar jaar weer aan durf.

Ik hoop dat mijn slechte ervaring met een helixpiercing een goede les zal zijn, niet alleen voor mijzelf, maar ook voor lezers die op dit moment overwegen om een piercing te laten zetten. Zet voor jezelf een aantal vragen op een rijtje vóórdat je überhaupt een piercingshop instapt, en zoek het antwoord op deze vragen bij betrouwbare bronnen, zoals de GGD of de huisarts in het geval van de nazorg, en op het internet als je benieuwd bent naar ervaringen van mensen die voorgingen met een piercing. Ja, dat kost tijd. Maar als je, zoals ik al zei, van plan bent om permanent iets door je lichaam te laten boren, neem dan van tevoren alsjeblieft de tijd om er achter te komen wat er allemaal bij komt kijken.

TEKST SIMONE BROEKMAN

Discover Weekly

Ik ben opgegroeid met een vader in de cultuursector, een met veel ervaring en kennis op het gebied van kunst en muziek. Thuis stond er dan ook vrijwel altijd muziek op, tijdens het knutselen, het eten etc. Destijds was ik niet bewust wat de waarde hiervan was, en zag de melodieën destijds niet als meer dan geluid op de achtergrond.

Er werd een breed scala aan nummers gedraaid, waaronder de muziek van toen en, meer nog, die van uit de jeugd van mijn ouders, The Rolling Stones, Bowie en anderen. Hiernaast kwam ook veel minder bekender muziek voorbij, waarvan een groot deel wereldmuziek. Artiesten als Lena Rothstein (een favoriet van mijn moeder), het Finse Värttinä, of Rabih Abou-Khalil. Artiesten die mijn vader voor zijn werk had laten optreden. Zoals gezegd, het zorgde voor sfeer, en natuurlijk luisterde ook ik zo nu en dan naar de bangers van Samson en Gert, maar een echte rol had muziek niet mijn leven.

Tijdens de middelbare schoolperiode kreeg muziek een plek. Bandjes als Radiohead en Muse en later, misschien gerelateerd aan mijn studievoortgang, ook vooral veel klassieke en oude muziek, zoals L'Arpeggiatta en Jordi Savall. Bij de genres waar ik vooral naar luisterde, was ik, dacht ik toen, op eigen kracht beland. Nu ik terugkijk lijkt het niet meer dan een uitbouw op de fundamenteën die mijn ouders mij hebben meegegeven. Ik belandde vaak in discussies over wie welke artiest nu had ontdekt, mijn ouders of ik.

Met het begin van mijn studie heb ik de grootste stappen gezet. Colleges bleken niet iets voor mij en als ik thuis zat, stond eerst de radio aan en ontdekte ik minimalistische muziek, met namen als Philip Glass, en Simeon Ten Holt. Het genre hielp niet alleen tijdens het leren, maar was ook heerlijk om zonder open boek te horen. In de avonden zette ik wereldmuziek op, Bombino, Nusrat Fateh Ali Khan, Ali Farka Touré, Urna en Giora Feidman. De niche van mijn ouders ontplooidde zich nóg verder, ook onder invloed van vrienden.

Dan nu datgene wat mijn oorspronkelijke onderwerp zou zijn, voordat ik begon met het langdradige nostalgische gezever: de 'Discover Weekly' lijst van Spotify. Sinds 2018 beschik ik over een Spotify-premium abonnement en heb inmiddels dus een aardige collectie van opgeslagen nummers. Ik vertrek morgen op motorvakantie naar Noorwegen, en omdat mijn reisgezelschap mij de praktische dingen, denk gereedschap, maaltijden, kooksets, niet toevertrouwde, werd mijn rol het regelen van de muziek. Ik zit daarom al uren mijn lijsten bij te werken en orde scheppen in alle opgeslagen liedjes. Van die liedjes is een gigantisch deel afkomstig uit de eerder genoemde 'Discover Weekly'. In een zeker opzicht is die kant-en-klare lijst prima, een groot deel van wat ik krijg voorgeschoteld valt binnen de genres waar ik normaal naar luister, maar bij herhaald luisteren is het ook niet veel meer dan dat. Het zijn, een uitzondering daargelaten, geen nummers waar ik het warm van krijg.

Het algoritme van Spotify is in mijn geval dus niet het middel voor het ontdekken van nieuwe muziek. Nieuwe muziek en de waarde daarvan wordt naar mijn idee bepaald door de setting, het gezelschap, de situatie. Uiteindelijk is het niet de muziek die thuis opstond of de muziek die ik tijdens mijn studie met vrienden voor het eerst hoorde, die ik bestempelen zou als achtergrondgeluid. Het was juist de muziek waaruit mijn huidige lijsten nu grotendeels bestaan.

TEKST NICO WESSELS

De albums die je de afgelopen tijd gemist hebt

Eind 2018 schreef ik voor *Nait Soez'n* een overzicht van mijn favoriete albums uit 2018. Het doel was om de lezer misschien wat nieuwe muziek te laten luisteren en ontdekken. Een soortgelijk muzikaal overzicht van 2019 bleef zo lang uit, dat ik mijn lijst inmiddels kan combineren met muziek uit 2020. Onderstaand tref je dus een selectie van aanraders van de afgelopen anderhalf jaar. Recente en minder recente albums, maar ach, als iets vorig jaar het luisteren waard was, is dat het nu nog steeds.

THE HOMESICK

The Big Exercise

Wie ooit de muzikale canon van Nederland op papier zal vereeuwigen, moet verplicht stilstaan bij The Homesick. Dit spraakmakende trio uit het Friese Dokkum geniet misschien nog geen landelijk sterrendom, maar is wat betreft de Nederlandse indiescene dé grote belofte van 2020. Sinds ver vóór hun geniale debuutplaat *Youth Hunt* had de band al een cultstatus bemachtigd, maar ze oogstten vooral lof en verwachtingen met het nieuws dat hun tweede plaat *The Big Exercise* zou verschijnen op het legendarische Sub Pop. Dit prestigieuze Amerikaanse label heeft immers ook grootheden als Nirvana, Soundgarden en Father John Misty voortgebracht.

De beloftes en verwachtingen waren hoog, maar zijn gelukkig ook ingelost. *The Big Exercise* is een volwassen plaat met nagelstrakke grooves, uitgekien-de melodieën en slimme overgangen. Tegelijkertijd

heeft de band haar jeugdige glans van voorheen niet verloren met speels huppelende baslijntjes, wereldvreemde teksten en natuurlijk een introtrack die begint met het geluid van het inschenken van een glas cola. Qua sound heeft de band wel degelijk een ontwikkeling doorgemaakt: de gruisige postpunk en shoegaze van *Youth Hunt* is vervuild voor een luchtige, organische en bijna ietwat zonnige sound die doet denken aan *baroque pop*. Als resultaat is hun slimme geluid doordrenkt met klassieke instrumenten als een klarinet en klavecimbel. Dit contrast werkt als een trein: het introspectieve "*I Celebrate My Fantasy*" voelt als een achtbaan waarin je af en toe wat ademruimte krijgt door de gemoedelijke klarinet, en na de moshpit bij het (toch wel) genadeloos rauwe "*Children's Day*" krijg je bij het gelijk opvolgende nummer "*Pawing*" plotseling zin om liggend in het gras naar de wolken te staren.

Met *The Big Exercise* levert the Homesick een desoriënterend en duizelingwekkend geheel, maar blijft met beide benen op de grond en heeft een duidelijke muzikale visie. Hun tweede prachtplaat smaakt alleen maar naar meer.

MOON DUO

Stars Are The Light

“

[*Stars Are The Light*] voelt alsof je tevreden rondzweeft in het oneindige luchtledige, terwijl je hoofd en ledematen onvermijdelijk meedeinen met de onweerstaanbare grooves

”

"*Sounds like a disco in space*", zei ik toen ik dit album voor het eerst besprak met een vriend. Het was het eerste dat in me opkwam, maar de muziek klinkt nog altijd precies zo. Moon Duo is een grootheid binnen de ondergrondse psychedelische rockmuziek. Hun muziek wordt vaak geassocieerd met krautrock, een – oorspronkelijk Duits – muziekgenre dat met karakteristiek motorische drums en *trippy* synthesizers een hypnotiserend geheel teweegbrengt. (Niet voor niets is het genre dan ook synoniem met *Kosmische Musik*.) Moon Duo combineerde dit geluid oorspronkelijk vaak met beukende drums, scheurende gitaren en repetitieve zang.

Met *Stars are the Light* doorbreekt de band deze lijn. Het geluid is subtieler, ruimtelijker en elektronischer dan voorheen, maar daarmee absoluut niet minder kleurrijk en *trippy*. Zoals ik zei, een *disco in space*: deze plaat voelt alsof je tevreden rondzweeft in het oneindige luchtledige, terwijl je hoofd en ledematen onvermijdelijk meedeinen met de onweerstaanbare grooves. Songs als "*The World and the Sun*" en "*Lost Head*" doen je opstijgen voordat je er erg in hebt en titeltrack "*Stars Are The Light*" is zo'n prettig geruststellend nummer dat je langzaam maar zeker uit je bad trip sleept. Maar het absolute hoogtepunt is wel "*Eye 2 Eye*", dat met een snerpand gitaarintro initieel doet denken aan de slepende muziek van ondergrondse grootheden (en tevens grote inspiraties van Moon Duo) als The Stooges of Spacemen 3, maar dat daarna plotseling van toon verandert met een onweerstaanbaar lekkere drum-groove.

Zweverig, lichtvoetig en ouderwets psychedelisch: *Stars Are The Light* luister je het liefst zo dicht mogelijk bij de sterrenhemel.

DE AMBASSADE

Duistre Kamers

Pascal Pinkert ken je misschien van Dollkraut: de donkere doe-het-zelf dans-muziek waarmee Pinkert het binnenlandse én buitenlandse undergroundse clubcircuit al jaren geleden heeft veroverd en betoverd. Het is misschien wel dankzij deze reputatie dat Pinkerts nieuwe project, De Ambassade, minstens zoveel aandacht krijgt. Geïnspireerd door minimale synthpop en de pikdonkere *cold wave*-muziek zoals gemaakt door de wat meer obscure bands uit de jaren '70 en '80, staat *Duistre Kamers* vol met donkere, koude en vooral ontzettend pakkende popliedjes.

De kille en wanhopige sfeer van de vocalen en teksten gaan hand in hand met de uitgekleden en atmosferische sfeer van de muziek. Spaarzame drumbeats, aangevuld met ogenschijnlijk eenvoudige synthesizer-loopjes en fragiele vocalen, zorgen voor wanhopige (liefdes)liedjes die dagenlang in je hoofd blijven doorechoën. In die eenvoud schuilt de schoonheid: met de spaarzame ingrediënten komt de verslagenheid van de muziek misschien nog wel het sterkst over. Bovendien zorgt zijn minimale opzet ervoor dat Pinkert zijn songwriting niet kan verschuilen achter een uitgebreid instrumentarium of gelikte productie. Nee, met deze muziek moeten de liedjes van zichzelf gewoon sterk genoeg zijn. En dat zijn ze. De veelbelovende lijn van de al eerder uitgebrachte culthits *"Geen Genade"* en *"Wat Voel je Nou"* wordt zodoende voortgezet met nieuwe hoogtepunten als *"Malefica"*, *"Wapengekletter"* en titeltrack *"Duistre Kamers"*.

Donker, desoriënterend en misschien wel een beetje confronterend: *Duistre Kamers* is een veelbelovende toevoeging aan Pinkerts oeuvre. Gedeelde smart is halve smart, zeggen ze dan.

GOOD MORNING

The Option

Dit Australische duo ken je misschien niet bij naam, maar hun muziek is ongetwijfeld eens voorbijgekomen in je Spotify-sessies nadat je naar Mac DeMarco zat te luisteren. Good Morning is namelijk populair geworden met muziek die overduidelijk geïnspireerd was door deze ongekroonde *slacker*-koning: lieflijke en melancholische slaapkamerpop, compleet met een rammelend gitaartje en zweverige zang. Met een dergelijke sound was Good Morning altijd al prettig, maar tegelijkertijd één van de velen.

Op *The Option* maakt het duo echter duidelijk dat ze geenszins een *one trick pony* zijn. Het album (zo kort dat andere bands het waarschijnlijk uit zouden brengen als EP) bestaat van A tot Z uit korte, puntige en simpelweg verrukkelijke popliedjes. De muziek is even puur, melancholisch en bescheiden als voorheen (en rammelt nog ouderwets aan alle kanten), maar hun songwriting voelt meer volwassen en doordacht. Een andere ontwikkeling is dat de nummers vlotter en energiever zijn dan voorheen. Op de eerste twee nummers *"You Up"* en *"People Say"* is de songwriting misschien nog een beetje dorky en speels, maar iets serieuzere tracks als *"Still Commit Crimes"*, *"Blue Tick"* en *"Credentials (Lester & Eliza)"* klinken volwassener en lijken bij de eerste luisterbeurt op ware indieklassiekers die je al jarenlang kent.

Good Morning is daarmee nog steeds niet de meest vernieuwende en baanbrekende band van het moment, maar heeft met *The Option* wél een duidelijke muzikale ontwikkeling doorgemaakt. Het resultaat is een ongekend heerlijke verzameling van prettige en (bijna) *no-nonsense* popliedjes die je, voor je het weet, drie keer achter elkaar afluistert.

KHRUANGBIN

Mordechai

“Het is 2020, de wereld staat in brand, maar het zwoele Khruangbin tovert de onheilsvlammen om tot een aangenaam smeulend kampvuurtje voor op de zomeravond”

Steeds meer hedendaagse indiebands combineren westerse popmuziek met niet-westerse geluiden. In Nederland hebben we bijvoorbeeld Altın Gün en YÏN YÏN, wiens verrekke lekkere dansbare *sound* is doordrenkt met invloeden van (psychedelische) muziek uit respectievelijk Turkije en Thailand. Maar wereldwijd de grootste band die in dit rijtje thuisheert, is Khruangbin. Dit Texaanse trio betovert al sinds hun debuut in 2015 de oren van menig muziekliefhebber die niet vies is van een beetje groove. Voor hun bezwerende (en veelal instrumentale) sound haalt het drietal invloeden uit de funk, soul, dub, surfrock en bovenal de Thaise psychedelica.

Hun derde album *Mordechai* kabbelt rustig voort met deze muzikale succesformule. Met slechts drie leden weet het collectief nog altijd een bijzonder volle sound neer te zetten. Baspartijen zijn naast ritmisch bijvoorbeeld vooral ook heerlijk vullend en melodisch, de drums grooven als een gek en zijn tegelijkertijd zo stabiel als een klok, en het typisch subtiel jengelende gitaargeluid vult de overgebleven ruimte traditiegetrouw heerlijk meanderend op. De verandering van *Mordechai* is de toevoeging van meer zangmelodieën die, subtiel verwerkt op de achtergrond, deze zwoele zomersoundtrack perfect aanvullen. Een track als *"Time (You & I)"* zorgt ervoor dat je spontaan cocktails gaat zitten brouwen, en met *"So We Won't Forget"* droom je met een nostalgisch gevoel weg naar zomers waarvan je niet eens meer zeker weet of je ze wel hebt meegemaakt. Maakt eigenlijk ook niet zoveel uit.

Het is 2020, de wereld staat in brand, maar het zwoele Khruangbin tovert de onheilsvlammen om tot een aangenaam smeulend kampvuurtje voor op de zomeravond. Voor even dan.

TEKST SYBOLT FRISO

De paradox van niet meer roken maar wel drinken

Ik kwam laatst tot een ontdekking. Beter gezegd, ik had al langere tijd vragen waar ik geen antwoord op kon vinden of kon bedenken, maar nu heb ik er denk ik wel beter een antwoord op. Het gaat om vragen rondom het gebruik van alcohol en tabak. Toen ik namelijk een tijd terug uit ging eten en gewoon een ijsthee bestelde en geen alcohol, kreeg ik scheve gezichten van mijn tafelgenoten en kreeg ik de vraag naar mij toegeworpen waarom ik "niet eens gezellig meedeed". Ik krijg vrijwel elke keer deze vraag voorgeschoteld wanneer ik met vrienden of familie ben. Dit bracht mij dus op de volgende vraag: hoe komt het dat alcohol zo geassocieerd wordt met gezelligheid, ofwel waarom ben je ongezellig als je geen alcohol drinkt? Maar ook: waarom is alcohol meer sociaal geaccepteerd dan roken, terwijl wij van beide weten dat het slecht is voor de gezondheid? Door ervaringen en kennis uit mijn studie psychologie zal ik hier antwoord proberen te geven op deze vragen.

Ten eerste wil ik beginnen met waarom mensen überhaupt beginnen met het drinken van alcohol. Dit kan verklaard worden vanuit een theorie uit de sociale psychologie over leren. Een cultuur bevat bepaalde normen en waarden en via andere mensen leer jij over deze normen en waarden. Zo leer je dus wat normaal is om te doen door te kijken naar wat andere mensen doen. Deze waarden worden onder andere via de media, ouders en leeftijdsgenoten getoond. Wanneer een kind dus op jonge leeftijd al ziet dat zijn of haar ouders elke avond een glaasje wijn nemen, zal het kind denken dat dat normaal is om te doen en zal zo op eerdere leeftijd beginnen met alcohol drinken dan kinderen die totaal niet in aanraking komen met alcohol door ouders.

Wanneer het kind ouder wordt, zullen leeftijdsgenoten ook invloed hebben op de mate waarin alcohol gedronken wordt. Daarnaast speelt de mate waarin iemand graag bij de groep wil horen ook een rol. Dit is ook bij studenten te zien: er heerst een studentencultuur waarbij alcohol een centrale rol speelt. Aan de ene kant is dit zo omdat het dus de norm is die studenten via elkaar oppikken, maar ook omdat je er dus niet helemaal bij hoort wanneer je niet drinkt. Dan ben je dus ongezellig, want je doet niet mee. En het gevoel dat je er niet bij hoort is voor mensen heel zwaar, want wij zijn sociale wezens.

Daarnaast spelen er nog andere factoren mee die bepalen hoeveel alcohol je drinkt. Zo drinken mannen gemiddeld meer dan vrouwen en impulsiviteit en sensatiezucht zijn ook goede voorspellers voor hoeveel drankjes je wegtikt.

Ik heb ook geleerd over een interessante theorie die kan verklaren waarom minderjarigen delinquent gedrag vertonen, waarbij vroegtijdig alcohol hier ook onder valt. Dit is de *maturity gap*, ofwel het gat tussen dat minderjarigen zich biologisch al wel volwassen voelen, maar dat ze nog niet de sociale volwassenheid bereikt hebben, dus dat ze nog niet sociaal erkend worden als volwassenen, doordat ze nog geen 18 jaar oud zijn. Zij worden dus uitgesloten van dingen die volwassenen wel mogen, terwijl zij zich al wel volwassen voelen. Dit gat kenmerkt zich door ongemak en om dit gat kleiner te maken, zullen minderjarigen op zoek gaan naar gedragingen om die sociale volwassenheid te bevestigen, zoals delinquent gedrag, maar denk ook aan roken en alcohol drinken.

Ik denk dat het gaat om dat roken niet alleen voor de roker zelf slecht is, maar ook voor alle zogeheten meerokers. Die rook waait zeker buiten alle kanten op en mensen kunnen daar last van hebben, al is het niet van de stank die het met zich meebrengt. Wanneer je alcohol drinkt, ben jij de enige die daar plezier aan heeft, of de enige die daar de negatieve gevolgen van ervaart, maar je stoort verder niemand anders ermee. Ook smaakt alcohol vaak lekker, terwijl rook voor de meeste mensen totaal geen lekkere smaak heeft.

Verder is bekend dat roken erg verslavend werkt door de nicotine en andere stoffen die in een sigaret zitten. Nicotine activeert het beloningssysteem in de hersenen en omdat je dat als prettig ervaart, wil je er meer van. Zo ontstaat een verslaving. Het is denk ik meer dat mensen roken omdat ze niet zonder kunnen, in plaats van dat het voor hun plezier is. Bij alcohol is dat anders. Daarvan weten we dat het mensen vrolijker kan maken en wanneer je stress hebt, kan alcohol dit verminderen. Uiteraard kan alcohol ook verslavend werken, maar minder snel dan bij roken. De verslaving ontstaat dan vaak doordat mensen zich al niet goed voelen en omdat ze weten dat alcohol hen iets

Het blijft mij nog steeds een raadsel waarom er niet meer aandacht besteed wordt aan de negatieve gevolgen van (veel) alcohol drinken

Dan kom ik bij de tweede vraag, namelijk waarom alcohol meer sociaal geaccepteerd is dan roken. Vroeger was roken de normaalste zaak van de wereld en veel meer mensen rookten dan nu. Er werden reclames voor tabak gemaakt, maar nu is dat verboden. Rookwaren moeten in supermarkten achter deuren zitten, terwijl alcohol nog vrij verkrijgbaar is in de schappen. Er zijn allerlei campagnes die gaan over dat roken slecht voor je is en er komen steeds meer verboden op roken op bepaalde plekken, zoals op de stations en op terrassen. Echter zien we juist reclames voorbijkomen die alcohol promoten – weliswaar met de boodschap dat je onder de 18 jaar geen druppel mag, maar alsnog wordt het in een positief daglicht gezet. Waarom gebeurt deze paradox, terwijl wij allemaal de negatieve gevolgen weten van het drinken van alcohol? Het is een moeilijke vraag, maar ik heb er misschien een antwoord op.

beter kan laten voelen gaan ze drinken, maar zo komen ze wel in een vicieuze cirkel terecht. Bovendien laat alcohol veel sneller aan het lichaam weten dat het negatieve gevolgen met zich meebrengt dan roken, zoals wanneer je de volgende ochtend last kan hebben van een kater wanneer je de avond ervoor veel hebt gedronken. Bij roken zijn de negatieve effecten juist vaak op langere termijn te merken, zoals kortademigheid of, veel desastreuzer, longkanker. Doordat alcohol dus sneller laat weten dat het je lichaam bij grote hoeveelheden slecht laat voelen, kan dat ervoor zorgen dat het minder snel verslavend werkt dan roken.

Over het algemeen bepalen de normen en waarden van een cultuur dus wat normaal is om te doen en zo is het normaal geworden dat roken niet meer sociaal geaccepteerd wordt, maar alcohol drinken wel. Door de tijd heen veranderen dus de normen en waarden van een samenleving. Het blijft mij nog steeds een raadsel waarom er niet meer aandacht besteed wordt aan de negatieve gevolgen van (veel) alcohol drinken, maar dat er juist veel wordt gefocust op het verminderen van het aantal rokers in Nederland. Als we het als land écht goed willen doen, zouden we naar mijn mening op beide moeten focussen.

TEKST CAROLINE BRINKHUIS

DE FABEL VAN DE VRIJE WIL

Studeren is nadenken en doceren is het aanzetten daartoe. Waar binnen de ene studie grotendeels wordt uitgegaan van allerlei principes, vanzelfsprekendheden en wetmatigheden, is de andere studie juist één groot grijs gebied. Nadat ik mij bijna een jaar vrijwel fulltime bezig had gehouden met allerlei strafrechtelijke vaktechnische onderwerpen, kwam ik in een filosofisch getint seminar tot de ontdekking dat er al tijden een discussie gaande is die knaagt aan het fundament van ons hele strafrechtstelsel. Het stelsel waar ik mij nota bene een heel jaar in heb laten doceren. Zijn die uren en uren studeren dan allemaal verspilde tijd geweest? Ik denk het niet; het stelsel blijft immers staan en is hoe we het nu eenmaal doen. Maar het is goed om erover na te denken en af en toe tegen het licht te houden. De discussie gaat in de kern om de vraag of wij mensen over een vrije wil beschikken; een belangrijk criterium om strafrechtelijk gedrag – maar ook gedrag in het algemeen – toe te kunnen rekenen. Is de mens compleet vrij in zijn doen en laten of is hij toch eerder het stuurloze product van onbeheersbare invloeden en hersenactiviteit? Een filosofische discussie waar ik het bestaan niet van wist, maar die in ieder geval wél is blijven hangen en heeft aangezet tot denken.

IS DE MENS COMPLEET VRIJ IN ZIJN DOEN EN LATEN OF IS HIJ TOCH EERDER HET STUURLOZE PRODUCT VAN ONBEHEERSBARE INVLOEDEN EN HERSENACTIVITEIT?

Alhoewel de discussie over het bestaan van een vrije wil al decennia lang speelt, is deze door neurowetenschappelijk onderzoek de laatste jaren in een ander daglicht komen te staan. Zo ontdekte fysioloog Benjamin Libet in de jaren '70 en '80 dat de hersenimpuls die leidt tot een handeling circa 200 milliseconden eerder plaatsvindt dan dat de mens zich ervan bewust wordt. Zijn conclusie was dan ook dat er geen sprake kan zijn van een bewust wilsbesluit alvorens men overgaat tot handelen, maar dat de handeling juist aan het denken voorafgaat. En ook hersenwetenschappers Victor Lamme en Dick Schwaab ontkennen in hun respectievelijke bestsellers *De vrije wil bestaat niet* en *Wij zijn ons brein* stellig het bestaan van de vrije wil. De rede zou volgens Lamme niets meer zijn dan een 'kwebbeldoois': hij stuurt onze besluiten niet, maar becommentarieert ze slechts

achteraf. Deze onbewuste manier van beslissen wil volgens Schwaab echter niet zeggen dat je deze beslissing niet geïnformeerd neemt. Neurowetenschappelijke experimenten laten zien dat je een belangrijke beslissing prima kunt nemen op basis van gevoel. Dat betekent niet per definitie dat je die beslissing zomaar neemt, die is wel degelijk gebaseerd op allerlei meegewogen informatie. Uiteindelijk beslis je volgens Schwaab echter op een onbewuste, impulsieve manier. Achteraf verzint de cortex – de 'kwebbeldoois' – daar een al dan niet juiste reden bij.

In een gedetermineerde wereld zou de mens dus geen controle hebben over zijn handelen en hier op geen enkele manier invloed op kunnen uitoefenen. Dit is wellicht een pijnlijke gedachte. Zoals gezegd, zou dit eveneens een *worst case scenario* voor ons strafrechtstelsel betekenen. Als determinisme waar is hadden we immers nooit anders kunnen handelen dan we deden. Het bestaan van de vrije wil betekent nu juist dat een verrichte handeling er één is van meerdere mogelijke handelingen. Er moet sprake zijn geweest van opties waaruit gekozen kan worden. Deze voorwaarde voor vrije wil lijkt lijnrecht tegenover het determinisme te staan. Volgens het determinisme liggen de uitkomsten van onze afwegingen namelijk al vast. Het lijkt alsof er iets te kiezen is, maar in feite is dat een illusie. Een tweede voorwaarde is dat de keuze een handeling te verrichten ook echt *mijn* keuze moet zijn. Handelingen zijn echt van mij als ik er de bron van ben, als ik ze kan uitleggen en rechtvaardigen, als ik me ermee kan identificeren. We denken namelijk vaak dat de keuzes die we maken echt de onze zijn. Maar uit neurowetenschappelijk onderzoek blijkt dat in feite allerlei onbewuste processen in onze hersenen aan de touwtjes trekken.

Sluit een gedetermineerde wereld het bestaan van een vrije wil nu dus uit? Men handelt in vrijheid als dit gebeurt op basis van eigen overwegingen. Maakt het voor de vrije wil dan nog uit of die overwegingen eventueel gedetermineerd zijn? Hoewel het idee dat we onze daden controleren met onze gedachten een illusie is, worden onze daden wel gecontroleerd door het brein. In dat geval worden straffen gelegitimeerd door een fout brein. Het brein wordt gestraft, inclusief de persoon die er omheen zit. Zo bezien hangt het antwoord op de vraag of de vrije wil bestaat en of deze compatibel is met de gedetermineerde wereld, volgens mij vooral af van de definiëring die wordt gehanteerd. Vooralsnog durf ik ons gehele strafrechtstelsel in ieder geval nog niet volledig overboord te gooien.

TEKST MISHA MANS

INTERVIEW MET FRITS HOFSTRA

“Het brengt zingeving om lid te zijn van de GSb”

In welke organisatie je ook komt, vergader-tijgers liggen altijd op de loer. Frits Hofstra (1974) maakt er geen geheim van graag te vergaderen, een eigenschap die in zijn rol als bestuurssecretaris van de GSb (1996-1997) naar boven is gekomen. Inmiddels werkt hij al twintig jaar als geschiedenisdocent op het Kamerlingh Onnes College in Groningen. Gezeten aan zijn bureau – hét domein van elke leraar – kijkt hij terug op zijn GSb-tijd.

Hoe ben je bij de GSb terecht gekomen? En waarom?

Toen ik in 1994 bijna klaar was om naar de universiteit te gaan, stond er op de leermiddelenmarkt van de RUG een kraampje van de GSb. Ik dacht: laat ik maar lid worden van die studentenvakbond. Bovendien had ik de ambitie om wat te gaan schrijven, dus de combinatie met *Nait Soez'n* sprak mij wel aan. Bij de start van het nieuwe collegejaar in september werd ik direct actief lid, als redacteur van de *Nait Soez'n* dus.

Waar schreef je zoal over?

Eind 1994 was er van alles te doen rondom Jo Ritzen [PvdA-minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap tussen 1989 en 1998, red.], heel wat demonstraties tegen zijn beleid. Met name in mijn eerste jaar is er op het actiefrent het nodige gebeurd, zoals pandjes bezetten. Ik zat dan in zo'n pandje en daarover schreef ik mijn stukjes voor in de *Nait Soez'n*.

“Een bond evolueert en legt andere accenten, afhankelijk van de mensen die zich ervoor willen inzetten”

vraagt om een andere vorm van vakbondswerk, dat is onmogelijk te vergelijken met hoe het er halverwege de jaren '90 aan toeling. Toen was het misschien wel nodig. Een bond evolueert en legt andere accenten, afhankelijk van de mensen die zich ervoor willen inzetten.

Wat kenmerkte het studentenleven in die jaren?

We leven nu in een sombere tijd: klimaatverandering, racisme, redden we het wel als mensheid, doorgeschoten kapitalisme... De jaren '90 waren een heel toffe tijd! De Koude Oorlog was net voorbij, we hadden nog geen 9/11 gehad, dus moslimterroristen had je eigenlijk niet. Een vraagstuk als immigratie was ook niet zo belangrijk. Het bleef beperkt tot een idioot als Hans Janmaat [partijleider van de Centrum Democraten, red.], die een veel beperktere aanhang had dan charlatans als Baudet en Wilders nu hebben. We hadden toen wel de eerste grote antiracisedemonstratie in 1995, daar ben ik ook nog heen geweest. Liepen we daar met rood-wit-blauwe vlaggetjes met 'Fuck de Bolk' erop, als verwijzing naar Frits Bolkestein [partijleider van de VVD, 1990-1998, red.]. Als je dat vergelijkt met wat mensen elkaar nu op sociale media toewensen... Het was al met al een veel optimistischer tijd. 9/11 heeft dat toch

was al niet al een veel optimistischer tijd. »Ik heeft dan toch veel kapotgemaakt, we werden wakker geschud dat de wereld niet zo lief en leuk is. We zijn met een knal de 21e eeuw in gegaan. Maar toch, ook de jaren '90 kende onderwijsbezuinigingen. De studiebeurzen, zoals gezegd, daarnaast het gerommel met de OV-kaart. Die kaart was eerst gewoon de hele week geldig om mee rond te reizen en halverwege mijn studie kreeg je de keus of je doordeweeks of in het weekend verder wilde. Allemaal verkapte bezuinigingen. Huisvesting was toen ook al een issue, denk aan huurverhogingen die niet deugden en bedenkelijke firma's die studenten uitbuitten.

Wat is je het meest bijgebleven van je bestuursjaar?

We waren een heel klein bestuur. In dat jaar hebben we de Uvos- en de Hvos-fracties opgezet. Met name de hbo-student in ons midden heeft zich op dat front heel hard gemaakt. Het hbo was een ondergeschoven kindje – in feite was de GSB een universitaire studentenvakbond. We hebben de vleugels flink uitgeslagen naar het hbo en trokken in het actieve kader meer hbo'ers aan. Ik denk dat we ook wel een stap verder hebben gezet door eens goed te kijken naar wat voor types de GSB trekt, zodat de bond ook aantrekkelijk werd voor de niet zo linkse mensen. We zijn wat gaan groeien qua leden, onder andere door een leuke actie met *'The name is Bond, Groninger Studentenbond'*. Het zag er op die manier allemaal wat gelijker

uit. Het actieve kader was bij mijn aantreden heel klein. De kascommissie is uit het slop gehaald, de *Nait Soez'n* hebben we er professioneler uit laten zien, in mijn rol als secretaris zag ik erop toe dat er strakker werd genotuleerd, dat er schoon schip werd gemaakt met de puinzooi aan orders, dat we als bestuur in een gunstiger afstudeerregeling terecht konden komen... We hebben een professionaliseringsslagje gemaakt. Het bestuur dat na ons kwam was breder en was door een sollicitatiecommissie gegaan. Minder houtje-touwtje en professioneler. Desondanks hebben mijn voorgangers als bestuur met dat houtje-touwtje de boel wel bij elkaar weten te houden en voorkomen dat de bond helemaal aan zijn einde kwam.

Wat vond je het hoogtepunt van je GSb-periode?

Actievoeren vond ik het leukste, ik zie mezelf ook als het wat radicale type. Dat ging nog niet eens altijd onder de vlag van de GSB, hoewel ik via de GSB wel zulke activistische figuren heb leren kennen. Ik heb rondgelopen bij DWARS en later nog bij de Internationale Socialisten - die club is nog een tikje radicaler dan de jongerenafdeling van GroenLinks, hoor. Ook een tijdje gehuisd bij de Antifa, maar ik liep niet met een bivakmuts op! Het bezetten van het Academiegebouw was erg leuk, net als het gebouw van de VSNU in Utrecht [Vereniging van Universiteiten, red.]. Kijk ik meer naar het bestuurstechnische deel, dan zie ik het als hoogtepunt dat de GSB zich weer ging bemoeien met de universitaire inspraak en dat we de vleugels uitsloegen naar het hbo. Dat was echt nodig, wil je een brede bond zijn.

Wat heb je opgestoken van je tijd bij de bond?

Vergaderen, *tot diep in de nacht*, haha! Als bestuur leer je hoe je een organisatie runt: hoe ga je om met verschillende types, hoe onderhoud je een zakelijke relatie met bijvoorbeeld een universiteitsbestuur? Dan was er wel een haat-liefdeverhouding met de SORUG [voorganger van de SOG, red.], maar je strijdt uiteindelijk toch allemaal voor dezelfde zaak. Je houdt er ook veel kennissen aan over. De GSB was voor mij zingender om lid van te zijn dan van bijvoorbeeld Dizkates of Cleopatra. Aangezien ik uit Groningen kom, had ik geen sterke behoefte om lid te worden van zo'n gezelligheidsvereniging. De GSB sprak mij des te meer aan. Lastige vraag, wat ik ervan heb opgestoken... Ik heb mezelf ontpopt als vergaderdijger, dat staat vast. Na mijn bestuursjaar ben ik nog vaak gevraagd als notulist of technisch voorzitter voor ledenvergaderingen, naast het GSB-café.

De Anne Frank-affaire

In januari 1993 schreef de redactie van de Nait Soez'n, onder de naam van een verzonnen hoogleraar, dat Anne Frank niet dood zou zijn, maar als Frank van Annen in een villa in Buenos Aires woonde. Hoewel het om een satirisch bedoeld artikel ging, haalde het artikel diverse landelijke media. Het Openbaar Ministerie overwoog zelfs vervolging. De media-aandacht zorgde voor veel rumoer, zowel binnen als buiten de Gsb. Uit onvrede met de gang van zaken stapte het voltallige toenmalige bestuur op en zegden tientallen leden hun lidmaatschap op.

“De GSb doet er goed aan om in de gaten te houden dat ze zowel een universiteits- als een hbo-bond is”

Het ‘GSb-café’

Op donderdagavond hadden we altijd GSb-café. Aan de achterzijde van ons kantoor in het RUG-pand aan de Pelsterstraat kwamen we daarvoor bij elkaar. Er werden wat kratten bier gehaald en dan legde je een gulden in, spotgoedkoop drinken zo! Op een goed moment was het zó’n janboel geworden dat we in schriftjes moesten turven wie een bierschuld had en soms echt achter leden aan moesten om hun schuld van tien gulden te laten betalen. Er kwamen vaak genoeg bizarre ideeën voor acties op, waardoor het GSb-café een soort actiecentrum werd. In een jolige bui hebben we de IBG [voorganger van DUO, red.] een fax van een volledig zwart papier gestuurd, zodat hun inkt opdraakte. Goede grap wel!

Wat is de rode draad geweest in je carrière toen je van de universiteit ging?

Ik ben in 1999 afgestudeerd en twijfelde een beetje wat ik ging doen. Ik heb een oriëntatie gedaan op het leraarschap, maar dat stelde toen véél minder voor dan nu. Dat was in het laatste jaar, je kon ook ergens anders stage lopen. Naar aanleiding van die oriëntatie kreeg ik een baantje als invalkracht voor een paar maanden. Mijn toenmalige vriendin was ook bezig met afstuderen en zat te peinzen waar ze zou gaan werken. Dat konden allerlei plaatsen in het land zijn, dus ik liet de keuze voor de lerarenopleiding afhangen van waar ze terecht kwam. Het werd Groningen voor haar, waarna ik me in januari 2000 inschreef en na een jaar daarmee klaar was. Ik kon aan de slag op deze school en nu zit ik hier alweer twintig jaar. Zo ben ik het leraarschap in gerold en dat is me altijd supergoed bevallen. Onderwijs is de rode draad. Bij het jongerenwerk dat ik eens heb gedaan zag ik in dat werken met jonge kinderen niks voor mij was. Ik wilde graag een echt vak geven zoals geschiedenis.

Tegenwoordig ben je geschiedenisleraar op het Kameringh Onnes College. In hoeverre vind je dat je je roeping hebt gevonden?

Oh zeker! Kijk, je moet het vak als leraar ook zakelijk benaderen. “Je doet het toch vanuit een roeping?” hoor je wel eens. Tsja, als de baas dat nou ook eens zegt, hoeft hij je niet te betalen! Het idee van een roeping is nodig om dit werk te kunnen doen en het vol te houden. Ik heb nog nooit in al die

jaren gedacht: is dit nog wel het werk dat ik wil doen? Elke dag ga ik met plezier naar mijn werk. Prima hoor, als ik dit tot mijn 67e moet doen. De meeste nieuwe docenten die wat anders willen doen stoppen er na vijf jaar al mee. Naast het docentschap heb ik zo nu en dan in een commissie gezeten die wat organiseerde voor geschiedenisleraren. Ik regelde vaak de sprekers voor de bijeenkomst of het congres, dan kun je toch wat meer je stempel drukken op het geheel. Dat pik je ook nog wel mee uit je studententijd. Als het je bevalt, blijf je dat soort dingen doen. Ik heb er altijd wat bij naast willen doen.

Wat zou je de GSb van vandaag de dag willen meegeven?

Ze doen het heel goed! Mooi om zo’n actieve bond te zien. In mijn tijd waren er 150 leden of iets dergelijks, dus dan maken 400-500 leden nu het een knappe prestatie. Bonden worden soms een beetje beschimpt omdat ze niet veel mensen zouden vertegenwoordigen. Ik denk dat bondswerk heel belangrijk is. De GSb doet er goed aan om in de gaten te houden dat ze zowel een universiteits- als een hbo-bond is. De interne organisatie moet ook goed op orde zijn. De profilering die ik tegenwoordig zie met allerlei werkgroepen en commissies is erg mooi om te zien. De solide en professionele organisatie die er is, moet je zien vast te houden. Actief zijn bij de GSb is niet alleen goed voor je CV, maar brengt je ook iets heel tofs. Het feit dat ik zes jaar actief ben geweest kwam daarnaast vooral omdat er altijd erg gezellig was. Ik heb daardoor een fijne studententijd gehad en ook het idee gehad dat ik iets kon betekenen. Als je dat weet over te brengen zorg je voor gezelligheid en dan blijven mensen plakken. Daarna gaan ze een functie doen of iets anders, iets officiëlers vaak, maar let er ook op dat je specifiek mensen werft voor een bepaald doel, zoals voor het Juridisch Steunpunt. 500 leden op een totaal van 60.000 studenten... Het kan altijd meer, nietwaar?

TEKST CHRISTIAAN BRINKHUIS

Bestuur aan het woord

Als kersvers voorzitter van de GSb heb ik de eer dit jaar stukjes te mogen schrijven voor de rubriek ‘Bestuur aan het woord’. Iets waar ik persoonlijk als de dood voor ben omdat ik mezelf niet een bepaald begenadigd schrijver vind. Maak je klaar, dit wordt wat. Ik zal moeten gaan uitvinden of ik dit kan en of dit iets voor mij is. Voor mij is dat het perfecte voorbeeld van waar je studententijd voor is: alles om je heen ontdekken en uitvogelen wat nou echt je passie is. Je studententijd staat niet in het teken van studeren, studeren, en nog eens studeren. Het staat in het teken van ontdekken wie je bent, wat je wil en waar je voor staat.

Zo ook voor mij, als een van de zoveel honderden studenten Internationale Betrekkingen die de boel allemaal wel erg interessant vond, maar eigenlijk niet wist wat hij wilde, begon ik aan mijn studie. Twee jaar later kan ik me nu al aansluiten bij de woorden van Marcel Trip in de vorige editie van dit blad: ik heb meer geleerd bij de GSb dan bij mijn studie. De ontdekking van de GSb was voor mij de ontdekking van mijn passie. Ik wil dan ook iedereen aanmoedigen om iets te doen naast zijn of haar studie. Of dat actief zijn bij een studentenorganisatie is maakt niet uit, maar ga op zoek. Niet naar geld, niet naar studiepunten, niet naar een mooi cv, maar naar wie je bent.

Die ontdekkingsdrang zie ik terug bij de rest van het nieuwe bestuur. Ontdekkingsdrang naar wie ze zijn, maar ook naar hoe ze de GSb verder kunnen helpen. In 2021 is het vijftig jaar (!) geleden dat wij in de huidige vorm zijn begonnen met het vertegenwoordigen van studenten, iets waar een mooie lustrumviering tegenover zal staan. Dit vijftigste jaar is ook het jaar waarin we vooruit gaan kijken. Vijftig jaar gehad, nog (minstens) vijftig te gaan. Hoe wij nog meer kunnen doen voor Groningen, nog meer voor haar studenten, nog meer voor onze leden - wij kijken ernaar uit om dit samen met jullie te doen, door projecten op te pakken en een prachtige toekomst neer te zetten. Dat wij allen over vijftig jaar op de 100e verjaardag van een prachtige studentenbond mogen staan.

Met immer strijdbare groet,

Marinus Jongman, voorzitter bestuur ‘20-’21

Nait Soez'n, moar doun!

Surf snel naar de geheel vernieuwde website **www.naitsoezn.nl**
voor de nieuwste artikelen en volg ons op *Facebook* en *Instagram*!

